

"He intentat fer una recreació del segle XVIII"

El naturalista i col·laborador d'EL TEMPS Martí Domínguez (València, 1966) ha obtingut l'Andròmina de Narrativa amb una novel·la històrica sobre el Comte de Buffon i la França del XVIII.

"Les confessions del Comte de Buffon. Una època en la natura" és la novel·la guanyadora del Premi Andròmina de Narrativa en la 26a edició dels Premis Octubre. El seu autor, el biòleg i col·laborador d'EL TEMPS Martí Domínguez ha aprofitat la poc coneguda figura del naturalista, filòsof i escriptor Georges Louis Leclerc, conegut com el Comte de Buffon, per a fer una novel·la històrica en forma de memòries, una narració amb diàlegs, versos i epigrames, i una recreació de la França del XVIII. L'autor és nét del periodista Martí Domínguez que fou director de *Las Provincias*, autor teatral i novel·lista.

—Qui va ser el Comte de Buffon, protagonista de la novel·la?

—Buffon, que visqué entre 1707 i 1788, és el més important dels naturalistes francesos, amb una *Història Natural* de 36 volums. Però és també un filòsof i com tots els filòsofs de l'època, no tenia una visió única sinó multidisciplinària fins el punt que va arribar a ser director de l'Académie Française, l'acadèmia on també hi eren Voltaire, Mirabeau, etc. És un dels millors escriptors del segle XVIII i la seua visió es fixa en la natura, com la de Diderot, per saber què és l'home i d'on ve.

—Però no és una novel·la científica.

—No, no. He intentat fer una novel·la històrica a l'estil de Robert Graves o Marguerite Yourcenar i en primera persona. I ha estat molt divertit perquè, des del 1993 que vaig començar la novel·la, he viatjat a tots aquells llocs on va estar Buffon: als castells de la Lorena, on va estar exiliat molts anys, a la Borgonya, i a molts altres llocs. En definitiva, he intentat fer una recreació del segle XVIII i incloure discussions de Buffon amb Voltaire i amb Montesquieu, converses que de vegades són profundes i de vegades molt banals. He reconstruït els grans salons, com el de Madame Geoffrin, on es reunien filòsofs com Diderot i on parlen de l'amor. L'amor per Buffon és una collonada.

—Com és la França del XVIII?

—És un segle molt complex. Estaven sempre discutint. No és el XVIII pacífic que imaginem quan es parla de la Il·lustració. I els seus protagonistes també són ben complexos. Diderot, a més de l'*Encyclopédie*, va escriure novel·les eròtiques. Voltaire era anticatòlic

DAVID VIJUESCAS

però era deïsta. No podia entendre, per exemple, l'extinció de les espècies, perquè això volia dir que el déu no era omnipotent. Llavors, Voltaire, en *Les singularitats de la natura*, arriba a afirmar que els fòssils eren restes que deixaven els pelegrins que anaven a Santiago. I això ho creia de veritat. En canvi, Buffon era autènticament agnòstic. Això feia que uns i altres discutiren sempre i buscaren els versos més mordaços. La novel·la és plena d'epigrames, que és un tipus de composició breu que en el XVIII arriba a la màxima perfecció.

—No li fa por un tema tan complex?

—He passat cinc anys treballant la novel·la i he après molt. He intentat que els personatges tinguin un interès per se. Els seus caràcters apa-

reixen retratats, fins i tot en els gestos. Per exemple, Voltaire era molt nerviós, cert en la paraula i no suportava que hi haguera algú més enginyós que ell. Si en una reunió tenia aquesta sensació, se n'anava.

—Com introdueix les memòries de Buffon?

—A mi em donen una beca per anar al Museu d'Història Natural de París pel meu treball. Busque i busque però no trobe els animals pels quals he fet el viatge. Llavors em diuen que baixo als soterranis del Museu. Allà hi ha restes de totes les expedicions franceses pel món: restes arqueològiques, restes d'etnologia, de botànica... Allà hi ha pols de l'època de Buffon. Un immens desori que em produeix una tristesa immensa perquè l'estat francès balafia tantes coses i l'esforç de tantes i tantes persones. És llavors quan veig un cofre molt tancat. Una tarda l'obric i trobe edicions antigues d'històries naturals i un manuscrit tacat que són les memòries de Buffon.

Martí Domínguez, autor de 'Les confessions del Comte de Buffon. Una època en la natura'. Per a Domínguez, Buffon és el més important dels naturalistes francesos.

Àlex Milian